

**SCENEHUSET I OSLO, v/ SENTER FOR
DANSEKUNST**

Mie Berg Simonsen

Notat i evalueringen av statsbudsjettets kap. 320, post 74.

Januar 2005

Innhold

Målsettinger	3
Økonomiske rammer	3
Organisering	4
Målgruppe/brukere	5
Aktivitet	5
Plassering i feltet	5
Forvaltningshistorie	6
Vurderinger	6

Scenehuset har vært i virksomhet siden 1990, som et øvings- og produksjonslokale for norsk dansekunst. Lokalet er et gammelt kirkerom i Oslo, som måler 17 ganger 11 meter. Scenehuset ligger i dag under, og administreres av, Senter for dansekunst (SfD), som er et nasjonalt informasjons- og kompetansesenter for dans i Norge¹.

Dette evalueringsnotatet bygger på egevaluering fra Senter for dansekunst/Scenehuset til Norsk kulturråd i mai 2004, svar fra Scenehuset på oppfølgingsspørsmål, søknader og rapporter i Norsk kulturråds arkiv, opplysninger fra saksbehandler i Norsk kulturråd samt på enkelte samtaler innefor norsk dansemiljø.

Målsettinger

Målet med å etablere Scenehuset var å skaffe egnede produksjons- og øvingslokaler for norske dansegrupper (se også avsn. om organisering). Som del av Senter for dansekunst blir Scenehuset drevet i tråd med Senterets overordnede målsettinger:

- å fremme dansekunst generelt ved mangesidig virksomhet,
- å være informasjonskilde for presse, media, publikum og dansekunstnere,
- å være et kompetansesenter for arbeid omkring dans².

Økonomiske rammer

Tilskuddet over post 74 i Norsk kulturråd skal dekke husleien for Scenehuset. For 2004 var tilskuddet på kr. 400 000 og søknaden for 2005 er på kr. 450 000. Scenehuset tar i tillegg inn leieinntekter fra utleie til koreografer, dansere og grupper, der man opererer med en normal pris og en kommersiell pris. Frie dansegrupper med prosjektmidler fra bl.a. Norsk kulturråd utgjør ca 85% av leietakerne og de betaler normalpris. Denne er nå, i følge Scenehusets egevaluering, like under smertegrensen i forhold til gruppenes tilskudd/økonomi. For 2004 er Scenehusets samlede leieinntekter stipulert til kr. 245 000.

¹ Senteret er organisert som en stiftelse og ble opprettet mars 1994 av Norsk Ballettforbund, med midler fra Kulturdepartementet. Stiftelsens årsmøte består av representanter for norske dansemiljøer og beslektede fagområder (se www.dance.no)

² Jmfr tilsagnsbrev fra Norsk kulturråd for 2004.

Formelt er altså Senter for dansekunst og Scenehuset to forskjellige tiltak med hver sin økonomi, men i følge budsjettsøknader og egenevaluering har Senter for dansekunst subsidiert driften av Scenehuset de siste årene, og søker derfor om noe høyere tilskudd over post 74 for 2005, nemlig kr. 450 000.

Senter for dansekunst har fått årlige, statlige tilskudd til drift fra 1994, over kap. 324, post 78 (Kultur- og kirkedepartementet). I 2004 er dette tilskuddet på kr. 1 922 000, mens Senterets total budsjett er på kr. 2 950 000, inkludert tilskuddet til Scenehusets husleie.

I forslag til statsbudsjett for 2004-2005 er de statlige bevilgninger til dans samlet under en ny post 75³, og for Senter for Dansekunst er tilskuddet for 2005 satt til kr. 1 985 000.

Organisering

Scenehuset ble etablert som et aksjeselskap i 1990 av fire dansegrupper. Da leieutgiftene steg dramatisk fra 1995 ble det umulig å fortsette innenfor en slik form og

etter massivt trykk fra dansemiljøet overtok SfD leiekontrakten. Som eneste aktør på statsbudsjettet innen dans, ved siden av Nasjonalballetten og Carte Blanche, kunne senteret inngå et langsiktig leieforhold og administrere fremleie til produserende kompanier⁴.

Scenehuset må i dag regnes som en del av Senter for dansekunst. Formelt er Senteret ansvarlig for Scenehusets leieavtale, norsk dansemiljø betrakter Scenehuset som en del av Senteret og Scenehuset er en integrert del av virksomheten.

Omtrent en tredjedels stilling av Senterets bemanning (på 2.8 faste stillinger), er avsatt til administrasjon og utleie av Scenehuset.

³ Den nye post 75 omfatter Scene for Dans/Dansens Hus, Senter for Dansekunst, Oslo Danse Ensemble, Gratis Daglig Trening. St.prp.nr. 1, 2004-2005, s. 82.

⁴ Egenevalueringen s. 2.

Målgruppe/brukere

Målgruppen er i første rekke profesjonelle dansekunstnere, og alt tyder på at Scenehuset dekker et reelt behov for lokaler blant disse.

I den grad det er kapasitet leier Scenehuset også ut til grupper utenfor dansemiljøet, stort sett til arrangører av diverse helgekurs (innenfor tai chi, qigong, terapeutisk virksomhet og lignende).

Aktivitet

Scenehuset leies ut på hel- og halvdagsbasis

som produksjonslokale (for) de fremste og mest aktive koreografene og danserne i Norge i dag. I tillegg benyttes lokalene til mindre forestillinger, kurs, auditions og faglige forum. Majoriteten av norske dansekunstnere jobber frilans med nyskapende samtidsdans, som i hovedsak finansieres ved prosjektmidler fra Norsk kulturråd Utallige forestillinger av kjente og mindre kjente koreografer er skapt i huset de siste ni årene, også forestillinger som har vakt oppsikt langt utenfor Norges grenser. Det må for øvrig understrekes at SfD ikke driver kvalitetsvurdering av leietakere på Scenehuset..... Koreografene får leiekontrakt på Scenehuset etter ”først til mølla”-prinsippet⁵.

Scenehuset brukes både som prøvelokaler og som scene for mindre forestillinger, og belegget er høyt. Mange frie grupper med prosjektmidler fra Norsk kulturråd arbeider fram sine prosjekter her.

Plassering i feltet

Søkingen fra koreografer og dansere viser at Scenehuset dekker et reelt behov i norsk dansemiljø, og det er et tiltak uten ”konkurrenter”. I denne forstand er det ingen tvil om at Scenehuset har en sentral plassering.

Den tette forbindelsen til Senter for dansekunst, som i kraft av å være informasjonskontor for hele dansefeltet i seg selv er en sentral aktør i norsk dansemiljø og som nå også står for driften av Scene for Dans/Dansens Hus, gir også Scenehuset en sentral plass i feltet.

⁵ Egenevalueringen, s. 3.

Det faktum at Scene for Dans/Dansens Hus åpnet i Prøvesalen i Det norske teatret høsten 2004, røkter ikke ved Scenehusets betydning for norsk danse miljø, ettersom det i Dansens Hus så langt ikke er tilstrekkelige prøvelokaler⁶.

Forvaltningshistorie

Senter for dansekunst kom inn på Kulturdepartementets budsjett fra 1994, samme år som Senter ble etablert av Norsk Ballettforbund.

Tilskuddet til Scenehuset kom første gang fra Kulturdepartementet i 2001⁷, og ble overført til post 74 i Norsk kulturråd i fra 2002.

Fra 2005 er, som nevnt, alle statlige bevilgninger til dans samlet i en ny post 75 under kap. 324.

Vurderinger

Scenehuset er en del av et felt med en del turbulens de senere årene, noe som blant annet har gitt seg utslag i vedtak i Stortinget om etablering av et Dansens Hus og gjennom dansemiljøenes fremstøtt for øremerkede midler fra tilskuddsordningen for fri scenekunst, som forvaltes av Norsk kulturråd.

Stortinget har gitt sterke signaler om at dans skal prioriteres, og p.t. er det liten tvil om at Scenehuset representerer et nødvendig og nyttig tiltak for norske dansemiljøer. Statlige tilskudd til et slikt uavhengig prøve- og produksjonslokale kan eventuelt vurderes på nytt dersom det i framtiden etableres et eget Dansens Hus (utenfor Det norske Teatrets lokaler) med tilgang til tilsvarende og tilstrekkelige prøve- og produksjonsfasiliteter.

⁶ ”Det planlegges ikke bygging av tilstrekkelige prøvelokaler i Dansens Hus, og vi har i møter med KKD blitt forsikret om at departementet ser fortsatt behov for Scenehuset som produksjonslokale etter at Dansens Hus åpner primo 2004”. Budsjettsøknad for 2002/2003 fra Senter for dansekunst til Norsk kulturråd.

⁷ ”Da husleien steg til markedsleie høsten 2000, søkte vi Kulturdepartementet og mottok kr. 370 000 i tilskudd for 2001. Senter for dansekunst inngikk en 5-års kontrakt om videre leie av lokalet da departementet ga løfter om videreføring av tilskuddet”. Budsjettsøknad for 2002/2003 fra Senter for dansekunst til Norsk kulturråd.

Scenehuset er i dag i realiteten en del av Senter for dansekunst, som nå skal få sine bevilgninger over en egen post på statsbudsjettet for dans. Det er derfor ingen grunn til at Scenehuset fortsatt skal være et eget tiltak under post 74. Tilskuddet til husleie til Scenehuset over post 74 bør derfor gå over til den nye post 75, kap. 324, på Kultur- og kirkedepartementets budsjett, eventuelt legges inn i bevilgningen til Senter for dansekunst.